

Til foreldre/foresatte
til barn på 4. – 10. trinn

Vår ref.:
2019/2879

Deres ref.:

Sted: Bergen
09.09.2020

Invitasjon til elever ved skolen om å delta i en spørreundersøkelse om mobbing, vennskap og trivsel høsten 2020

Dette er et informasjonsbrev til deg/dere som forelder/foreldre/foresatt(e) om at alle elever på 4. – 10. trinn er invitert til å delta i en spørreundersøkelse om mobbing, vennskap og trivsel på skolen.

Dette informasjonsbrevet er mer omfattende enn tidligere. Det skyldes den nye personopplysningsloven som trådte i kraft 20. juli 2018. Med denne loven har Norge sluttet seg til EUs personvernforordning, General Data Protection Regulation (GDPR).

Formål

Undersøkelsen er en del av skolens arbeid med å skape et trygt og godt skolemiljø for alle elever på skolen i tråd med opplæringslovens kapittel 9A. Undersøkelsen vil gi skolen verdifull informasjon om elevenes trivsel og trygghet på skolen. Den vil også gi en pekepinn på hvor godt skolen lykkes i antimobbearbeidet sitt. De innsamlede dataene vil dessuten bli brukt i forskningen på mobbing og skolemiljøet, og til å videreutvikle de konkrete tiltakene som inngår i Olweusprogrammet.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Ansvarlig for prosjektet er Norwegian Research Centre AS (NORCE) som er ett av Norges største uavhengige forskningsinstitutter. Prosjektet er plassert i helseavdelingen i selskapet, NORCE Helse, og det er Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Vest) som har ansvar for gjennomføringen av undersøkelsen.

RKBU Vest driver forskning, undervisning og kunnskapsformidling som skal bidra til å fremme barn og unges psykiske helse. Skolen er en viktig målgruppe i senterets arbeid med å forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser blant barn og unge.

Hvorfor får barnet ditt spørsmål om å delta?

Skoler som har innført *Olweusprogrammet mot mobbing og antisosial atferd* får hvert år tilbud om å

gjennomføre en spørreundersøkelse blant elevene. Dette gjelder ca. 19.000 elever ved 108 grunnskoler fra 11 fylker i landet.

Olweusprogrammet har som formål å redusere eksisterende mobbing i elevgruppen samt forebygge fremtidig mobbing. Arbeidet med å forebygge mobbing i skolen krever langsiktig og systematisk innsats. En viktig del av dette arbeidet er å følge med på utviklingen ved egen skole gjennom årlige undersøkelser som elevene svarer på.

Hva innebærer det for barnet ditt å delta?

Spørreundersøkelsen gjennomføres i skoletiden. Elevene bruker vanligvis PC eller nettbrett når de svarer på undersøkelsen. Tid elevene bruker på å gjennomføre spørreundersøkelsen er avhengig av alder og leseferdigheter, men det tar generelt mellom 20 til 40 minutter å svare på hele skjemaet.

Ditt barn skal *ikke* oppgi eget navn eller andre direkte identifiserbare personopplysninger i spørreundersøkelsen. Ved påloggingen til undersøkelsen blir barnet ditt kun bedt om å oppgi kjønn, klasse og skolens navn.

Elevene får veiledning fra lærer før de begynner å svare på undersøkelsen. Skjemaet inneholder spørsmål om trivsel på skolen, antall venner i klassen og hvor ofte det forekommer mobbing blant elevene. Det er spørsmål om ulike former for mobbing f.eks. bruk av stygge ord og kallenavn, stenge noen ute fra lek eller andre aktiviteter, spredning av løgner, sparking, dytting, slåing og ødelegging av andre sine eiendeler. I tillegg prøver undersøkelsen å avdekke hvor på skolens område de negative handlingene forekommer og om elevene har fortalt om hendelsene til for eks. foreldre, lærere, søsken og venner. På RKBU Vest sin hjemmeside er det mulig å se spørreskjemaet som brukes i undersøkelsen. <https://www.norceresearch.no/rkbu-vest-regionalt-kunnskapssenter-for-barn-og-unge/sporreundersokelsen> Spørreskjemaet for elever på 4. trinn har noen færre spørsmål enn for elever på 5.- 10. trinn.

Det er frivillig å delta

Barnet ditt bestemmer selv i samråd med deg/dere som forelder/foreldre/foresatt(e) om det skal delta i undersøkelsen eller ikke. Du/dere som forelder/foresatt kan kontakte skolen dersom du/dere *ikke* ønsker at barnet ditt skal være med på undersøkelsen. Det er ikke nødvendig å begrunne hvorfor barnet ditt ikke skal være med på undersøkelsen. Barnet ditt kan også trekke seg fra undersøkelsen etter at den har startet opp.

Elever som ikke deltar i undersøkelsen vil vanligvis få tilbud om å gjøre skolearbeid i det tidsrommet som undersøkelsen pågår, men det er skolene selv som avgjør hvordan dette best kan ordnes.

Elevenes personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker opplysninger fra undersøkelsen

RKBU Vest vil bare bruke opplysningene som samles inn om elevene til de formålene vi har fortalt om i dette skrevet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

RKBU Vest bruker Norsk Senter for Forskningsdata (NSD) sin WebSurvey plattform for datainnsamling. Når en skole er ferdig med undersøkelsen får de tilsendt en standardisert rapport etter at RKBU Vest har sjekket at ingen elever kan indirekte identifiseres.

Forskningsinteressen er ikke knyttet opp mot enkeltskoler og det er de samlede resultatene for mange skoler som er i fokus. Det vil ikke publiseres tall fra enkeltskoler. Heller ikke svar fra enkeltelever vil kunne gjenkjennes i publikasjoner.

Hva skjer med opplysningene som er samlet inn?

Dataene som samles inn ved de årlige undersøkelsene blir lagret på en sikker server hos NORCE AS. Denne serveren er bygget på Norm for informasjonssikkerhet i helse- og omsorgssektoren (Normen) som sikrer at informasjonssikkerheten med hensyn til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet blir ivaretatt. I tillegg blir skolens navn erstattet med et nummer i datafilen, og det er laget en koblingsnøkkel på skolenivå for dette. Koblingsnøgkelen lagres også på den samme sikre serveren. Det er kun et fåtall ansatte hos RKBU Vest som har tilgang til den sikre serveren, og alle er underlagt taushetsplikt.

Dataene vil bli brukt i rapportene til skolene slik at de kan følge med på utviklingen over tid. I forskningsarbeidet ved RKBU Vest er det viktig å studere langtidsutviklingen ved skoler som innfører Olweusprogrammet.

Rettigheter for de som deltar i prosjektet

Personvernlovgivningen gir dem som deltar i undersøkelser en rekke rettigheter (jf. art. 12-22). RKBU Vest har plikt til å informere deltakerne i prosjektet om behandlingen av personopplysninger og å tilrettelegge for at de kan utøve sine rettigheter:

- få innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om eleven
- få rettet personopplysninger om eleven
- få slettet personopplysninger om eleven
- få utlevert en kopi av personopplysninger om eleven
- å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av personopplysninger

Rettighetene gjelder så lenge det behandles personopplysninger og når det er mulig å identifisere den registrerte eleven på en sikker måte. I dette prosjektet er *ikke* elevene registrert med direkte identifiserende opplysninger som navn eller identifikasjonsnummer. De registreres *kun* med bakgrunnsopplysningene skolenavn, klassetrinn og kjønn. Det betyr derfor at det som oftest ikke vil være mulig å finne tilbake til svar fra enkeltelever. Men i de tilfellene der det skulle vise seg mulig å identifisere en enkeltelevs besvarelse, vil vi være behjelpelig med å oppfylle de rettighetene som er nevnt ovenfor.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om barnet ditt?

På oppdrag fra NORCE AS har NSD vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Ønsker du mer informasjon?

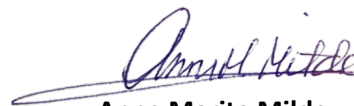
For ytterligere informasjon kan du kontakte:

- Prosjektleder Anne Marita Milde ved RKBU Vest, NORCE Helse
Epost: anmi@norcehelse.no Tlf. 90843644.
- Seniorrådgiver Cecilie Marie Fjellbakk ved RKBU Vest, NORCE Helse
Epost: olweusprogrammet@norcehelse.no Tlf. 56 10 72 23 .
- Norsk senter for forskningsdata AS
Epost: personverntjenester@nsd.no Tlf. 55 58 21 17.

Med vennlig hilsen

Ann Heidi Nebb

Senterleder/psykologspesialist
RKBU Vest
NORCE

Anne Marita Milde
Dr. psychol

Prosjektleder/forsker
RKBU Vest
NORCE